

زمان آزمون: تستی: ۴۵ تشریحی: .. دقیقه
آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد ⊗

نام درس: تاریخ تشکیلات اسلامی ۱
رشته تحصیلی و کد درس: الهیات - تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی (۱۲۲۰۲۵۲)

مجاز است.

استفاده از: ..

کد سری سؤال: یک (۱)

امام علی^(ع): برتری مردم به یکدیگر، به دانش‌ها و خردهاست؛ نه به ثروت‌ها و تبارها.

۱. تفاوت کتاب‌های الخراج ابویوسف و یحیی بن آدم در چیست؟

الف. کتاب ابویوسف بر خلاف کتاب دیگر، عمدتاً محدود به وقایع مالی روزگار پیامبر (ص) است.

ب. کتاب یحیی بن آدم بیشتر جنبه فقهی دارد و از این نظر، قوی‌تر است.

ج. کتاب ابویوسف، صرفاً جمع آوری روایات در باب خراج است.

د. در کتاب یحیی بن آدم، جنبه روایی، از جنبه فقهی، قوی‌تر است.

۲. در زمینه بررسی و شناخت کتاب نوشته‌ها و میراث مکتوب مسلمین، اثر کدام یک از نویسندگان زیر، مهم‌تر است؟

الف. احمد امین ب. فؤاد سزگین ج. تیتوس بورکهارت د. ارنست کونل

۳. منظور از «دراسه» چیست؟

الف. دستیارانی که در بیمارستان‌های دوره اموی به فراگیری دانش پزشکی مداوای بیماران مشغول بودند.

ب. تکرار کلمات پس از معلم است که ممکن بود تکرار کننده، یک نفر باشد یا گروهی از متعلمان.

ج. به شیوه ای در قرائت قرآن کریم اطلاق می‌شد که در زمان عبدالعزیز پدید آمد.

د. نوعی خاص از آموزش حدیث بود که اختصاصاً در مصر رواج داشت.

۴. در روش‌های کسب دانش حدیث شیوه قرائت چه گونه بود؟

الف. شاگرد حدیثی را به تنهایی یا همراه دیگران از استاد می‌شنید و به هنگام نقل آن، واژه «حَدَّثَنِي» یا «حَدَّثَنَا» را به کار می‌برد.

ب. شاگرد حدیثی را به تنهایی یا همراه دیگران برای استادش می‌خواند و در این صورت به هنگام نقل آن واژه «أَخْبَرَنِي» یا «أَخْبَرَنَا»

را به کار می‌برد.

ج. شاگرد متن صحیفه یا نوشته ای را بدون این که مضمونش را از استادش شنیده یا بر او قرائت کرده باشد را می‌آورد.

د. شاگرد متن نوشته یا صحیفه استاد را به تنهایی در حضور دیگر شاگردان قرائت می‌کرد.

۵. به نظر ابن خلدون کدام یک از مناصب زیر، به مناصب دینی خلیفه مربوط است؟

الف. حجابت ب. ضرب سکه ج. برید د. وزارت

۶. نشانه های خلافت کدامند؟

الف. برده، عصا، طراز. ب. عصا، خطبه، رنگ.

ج. خطبه، طراز، سکه. د. پرچم، خطبه، عصا.

زمان آزمون: تستی: ۴۵ تشریحی: .. دقیقه
آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد ⊗

نام درس: تاریخ تشکیلات اسلامی ۱
رشته تحصیلی و کد درس: الهیات - تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی (۱۲۲۰۲۵۲)

کد سری سؤال: یک (۱) استفاده از: .. مجاز است.

۷. به اطاق کوچکی که در محراب برای نماز خلیفه تعبیه می شد، چه می گفتند؟

الف. سریر ب. کرسی ج. مقصوره د. صفه

۸. نظر فقه سیاسی اهل سنت در مورد نظام چند ولیعهدی چیست؟

- الف. به رغم اقدام مروان در انتخاب دو فرزندش به ولیعهدی، تعیین دو ولیعهد را جایز و مشروع ندانسته است.
ب. به موجب ادله ای که در این باره از سنت رسول اکرم (ص) و سیره خلفا آورده، آن را مشروع دانسته است.
ج. به دلیل عدم ثبات سیاسی جامعه در زمان انتخاب دو یا چند ولیعهد و بروز اختلافات، این امر را مشروع ندانسته است.
د. در فقه سیاسی اهل سنت در مورد مشروعیت یا عدم مشروعیت نظام دو یا چند ولیعهدی، نظری ارائه نشده است.

۹. کدامیک از امارت‌ها در زمان امویان وجود نداشت؟

الف. امارت عامه ب. امارت استکفا ج. امارت استیلا د. امارت خاصه

۱۰. کدام گزینه از جمله وظایف دیوان برید محسوب می شد؟

- الف. تهیه گزارش مرتب از اوضاع مالی و لشکری و به عرض رساندن آن.
ب. رسیدگی به مراسلات مربوط به امور مالی و نظامی سرزمین‌های واقع در مرزها.
ج. نگارش و بایگانی و مهر زدن نامه های سرّی و محرمانه خلیفه با خاتم خلافت.
د. رسیدگی به امور مالی و اداری سپاهیان دستگاه خلافت و یا سلاطین.

۱۱. وظیفه عمده کدام دیوان، کارپردازی دارالخلافه بود؟

الف. دیوان نفقات ب. دیوان مستغلات ج. دیوان خراج د. دیوان استیفا

۱۲. دیوان عراق توسط چه کسی به عربی برگردانده شد؟

الف. زادن فروخ ب. صالح بن عبدالرحمن ج. عبید بن اوس د. کمیت بن زید

۱۳. در تقسیمات اداری امویان، سرزمین سند زیر نظر کدام استان بود؟

الف. هند ب. خراسان ج. جزیره د. عراق

زمان آزمون: تستی: ۴۵ تشریحی: .. دقیقه
آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد ⊗

نام درس: تاریخ تشکیلات اسلامی ۱
رشته تحصیلی و کد درس: الهیات - تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی (۱۲۲۰۲۵۲)

کد سری سؤال: یک (۱) استفاده از: .. مجاز است.

۱۴. در خصوص صدقات کدام گزینه، صحیح است؟

الف. از کفار گرفته می شد.

ب. امام آن گونه که بخواهد، آن را به مصرف می رساند.

ج. صدقه دهندگان اجازه دارند که صدقات را در میان مستحقان تقسیم کنند.

د. به مستحقان عرب تعلق نمی گرفت.

۱۵. از چه زمین‌هایی عشر دریافت می شد؟

الف. زمین‌های مواتی که مسلمانان احیا می کردند.

ب. زمین‌هایی که به صلح گشوده می شد و صاحبان آن اهل ذمه بودند.

ج. زمین‌هایی که صاحبان آن، جزیه می پرداختند.

د. زمین‌هایی که اختصاصاً در سواد واقع شده بود.

۱۶. مالیات سرانه ای بود که به موجب حکم قرآن هر سال از اهل ذمه، که در حمایت حکومت اسلامی بودند، ستانده می شد.

الف. عشور ب. فی ج. جزیه د. خراج

۱۷. کدام یک، از جمله شروط مستحب برای اهل ذمه محسوب می شود؟

الف. از اسلام به بدی یاد نکنند.

ب. دشمنان اسلام و جاسوسان آنها را یاری ندهند.

ج. لباس مخصوص بر تن کنند که با لباس مسلمانان فرق داشته باشد.

د. در صدد گمراه کردن مسلمانی یا تعرض به مال و جان او برنیایند.

۱۸. در کتب اموال و خراج، غنایم کدام اموال محسوب می شود؟

الف. اموال منقول، اسرا، سیایا، اراضی.

ب. اموال منقول، دفینه ها، بردگان، معادن.

ج. دفینه ها، معادن، مواشی، اراضی، بردگان.

د. دفینه ها، معادن، سیایا، اراضی، بردگان.

۱۹. کدام گزینه از اصلاحات مالی معاویه محسوب می شود؟

الف. جداسازی ولایت خراج از منصب ولایت عامه.

ب. تخصیص درآمد هر ولایت به همان ولایت.

ج. اصلاح پول و رواج سکه های اسلامی.

د. تلفیق ولایت عامه و ولایت خراج.

نام درس: تاریخ تشکیلات اسلامی ۱	رشته تحصیلی و کد درس: الهیات - تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی (۱۲۲۰۲۵۲)
زمان آزمون: تستی: ۴۵ تشریحی: .. دقیقه	آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد ⊗
کد سری سؤال: یک (۱)	استفاده از: ..
	مجاز است.

۲۰. منظور از «دراهم مکروهه» کدام سکه ها بود؟
 الف. سکه هایی که حجاج در عراق ضرب کرد.
 ب. سکه های تقلبی دوره عبدالملک.
 ج. سکه های هیبری ضرب هبیره، والی یزید در عراق.
 د. سکه هایی که توسط سمیریه یهودی ضرب شده بود.
۲۱. درخصوص معنای اصطلاح «ایغار» کدام گزینه، صحیح است؟
 الف. بخشیدن یا واگذاری قطعاتی از اراضی به شخص یا اشخاص معین.
 ب. واگذاری اراضی به امیر یا افراد متنفذ در ازای دریافت چیزی برای فرار از تعدی باج گیران.
 ج. پرداخت مبلغی نقد از سوی مالک زمین به دولت به منظور معافیت دائمی از پرداخت مالیات.
 د. تملک اراضی و دریافت خراج آن در ازای پرداخت مبلغی مشخص به سلطان.
۲۲. بخش عمده سپاه امویان پس از فتح افریقا از کدام گروه ها تشکیل شده بود؟
 الف. اعراب ب. شامیان ج. ایرانیان د. بربرها
۲۳. کتاب اسد الغابه فی معرفه الصحابه از کیست؟
 الف. عمادالدین دمشقی ب. ابن حجر عسقلانی ج. عبدالکریم سمعانی د. ابن اثیر
۲۴. نخستین خلیفه ای که برای جذامیان، بیمارستان و مهمانخانه ساخت، چه کسی بود؟
 الف. عبدالملک بن مروان ب. معاویه ج. عبدالعزیز د. ولید بن عبدالملک
۲۵. بالاترین منصب دستگاه خلافت، کدام یک بود؟
 الف. قضا ب. پیش نمازی ج. فتوا د. حسبه
۲۶. اساس سوگند بیعت با خلفای اموی، کدام متن بود؟
 الف. متن سوگند بیعت عقبه.
 ب. متن سوگند بیعت انصار با خلیفه اول.
 ج. متن سوگند بیعت شامیان با معاویه.
 د. متن سوگند بیعت با مروان.
۲۷. نخستین بار کدام خلیفه، قاضی تعیین کرد و این وظیفه را به دیگران تفویض نمود؟
 الف. ابوبکر ب. ولید بن عبدالملک ج. عثمان د. عمر
۲۸. از جمله شرایط قاضی به استناد کتاب الاحکام السلطانیه است؟
 الف. آزادی (حریت) ب. سلامت جسم ج. قریشی بودن د. جوان نبودن

زمان آزمون: تستی: ۴۵ تشریحی: ... دقیقه
آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد ⊗

نام درس: تاریخ تشکیلات اسلامی ۱
رشته تحصیلی و کد درس: الهیات - تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی (۱۲۲۰۲۵۲)

کد سری سؤال: یک (۱) استفاده از: .. مجاز است.

۲۹. به استناد نظر قلّشندی، کدام یک از دیوان‌های زیر در عصر رسالت فعالیت داشته است؟

الف. دیوان خراج ب. دیوان انشا ج. دیوان قضاوت د. دیوان جیش

۳۰. در دوره امویان کرسی استان افریقای شمالی تا غرب مصر، کدام شهر بود؟

الف. فسطاط ب. ساردنی ج. قیروان د. واسط